

פרשת צו / הגאון רבי בן ציון מוצפי



וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. בְּצוֹ אֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו לֵאמֹר, זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל מֹקְדָה עַל-הַמִּזְבֵּחַ כָּל-הַלֵּילָה, עַד-הַבֶּקֶר, וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ, תִּיקַד בּוֹ

הקב"ה לא ימנע טוב מההולכים בתמימות. הוא ממציא לומד לשם שמיים למי שתורם לשם שמיים והוא ממציא לומד לא לשם שמיים למי שתורם לא לשם שמיים.

מעשה נורא שהיה באיטליה לפני 250 שנה, היה איש רשע שעושה עבירות בסתר ובגלוי. האיש הזה פחד והביא מניין תלמיד חכמים והיה מחזיק בהם. והמציא לו הקב"ה רעים כמותו.

זאת תורת העולה. שעולה למעלה. לא תורה לעולם התחתון, אלא תורה ששייכת ללמעלה.

הגמרא הביאה: צו את אהרון. צו לשון זירוז.

כשאדם בא להקריב קרבן אני לא יכול לחייב אותו להקריב קרבן. האדם צריך לתרום מרצונו. אז למה כאן כתוב "צו"?

אלא שיש הבדל בין קרבן יחיד לקרבן ציבור. יחיד צריך שיתרום מרצונו אבל ציבור אפילו לא מרצונו.

אם יש מקרה יוצא דופן בעיר של יתום שצריך לשאת אישה אז מצווה לפרוע מכל אחד ואחד. ואם אחד לא רוצה לתת כופין אותו בכוח. כאן שזה ציבור אמר צו.

אמר ר' שמעון: ביותר צריך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס. מה פירוש? וכי בקרבן חטאת אין חסרון כיס? וכי בקרבן אשם אין חסרון כיס? למה דווקא בקרבן עולה הוא אומר "יותר צריך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס"?

אלא הוא אומר לזרז זה להקדים. ידוע שחטאת מקריבים לפני עולה. חטאת זה חס ושלום אם חלל

אז אמר זאת תורת העולה. היא העולה. שאלו בגמרא: למה כפל לשון. עד שהיא תהיה עולה מאליה. כמו הנרות שצריך להמתין שהאש תעלה. שלא יהיה גרמא. גם צריך להזהיר את הנשים בהדלקת נרות שבת.

למה כפל לשון?

שהתורה שאדם לומד צריכה לעלות למעלה.

תורה שאדם לומד בשביל להכין שיעור או בשביל שישאלו אותו ידע מה להשיב או חלילה משום כבוד זו לא תורה שעולה למעלה.

איזו תורה עולה למעלה?

זה שלומד כדי לעשות רצון בוראי. זו תורה שתעלה למעלה ותסנגר על האדם. זו תורה שתגן ותציל. מגנה מהאויבים. מגנה מכל הגויים שרוצים לבלותינו. ומצילה מיצר הרע. יש כאן הצלה פיזית וגם הגנה רוחנית. וזה רק כשאדם לומד לשם שמיים. התורה מגנה גם על מי שתומך בלומד, מי שמאפשר לו ללמוד. אם חס ושלום

התלמיד חכם לא לומד לשם שמיים? מה יהיה עם התורם לו? או הפוך; התורם תורם לא לשם שמיים והלומד כן לומד לשם שמיים.

שבת. ר' ישמעאל אמר אני חטאתי והטיתי, שיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנה.

מתי עולה יבוא ראשון ?

כשזה בא על עבודה זרה. ר' שמעון אומר: ביותר צריך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס, שעולה תהיה ראשונה. למה? הנהנים היו אוכלים מקרבן השלמים, חזה ושוק. החלב והדם היה נקרב על המזבח. לכן שמו שלמים. שעושה שלום בין המזבח לבין הנהנים, בין הנהנים לבין ישראל ובין יצר הטוב ליצר הרע. יצר הרע היה מקנא כשהוא רואה שמקריבים ולא נותנים לו. היצר הרע אוהב אוכל.

איוב למה מתו בניו? היו לו שבעה בנים. כל יום אחד היה עושה סעודה בבית שלו ומזמין את האחים שלו. איוב מה היה עושה היה מקריב עולה כנגד שבעת בניו. השטן קינא בו. מה זה כל יום אתה מקריב עולה עולה עולה. תעשה גם שלמים שיאכלו גם הנהנים, תן גם לאחרים שיאכלו. איוב היה קיצוני נגד השטן. ואז השטן התחיל איתו. הגמרא אומרת שהוא עשה בקיצוניות נגד השטן.

3 שמאל דוחה וימין מקרבת ואילו הם: תינוק יצר ואישה. אסור ללכת עד הסוף. אתה לא יכול לא לתת לשטן כלום. כל קרבן של שלמים הנהנים אוכלים ושאר הקרבנות כן אוכלים אבל בקרבן עולה לא אוכלים, אז שם יש חסרון כיס. בעולה שכולה כליל תקטיר אז יש בה חסרון כיס.

יש הסבר אחר, הרב מלאכת מחשבת, יבוא אדם ויאמר אני לומד תורה ואני כאילו מקריב קרבן.

אם כך יכול היה ר' ישמעאל לומר: אני אקרא במקום זה חטאת. וזה לא נכון. צריך לעשות לכן אמר כשיבנה את בית המקדש אביא חטאת שמנה.

חסרון כיס. אמר ר' ישראל מרזין, צריך לדאוג לעניים.

הכתב סופר: 3 הקב"ה שונאם:

דל גאה.

עשיר מכחש. (גונב מסטיק)

זקן מנאף.

העולה באה על גאוה. איזה דבר עולה במוחו של אדם? שהוא מתגאה. אני חכם, אני ירא שמיים...לכן כתוב "אל

יְתַהַלֵּל חֶכֶם בְּחִקְמָתוֹ, וְאֵל יְתַהַלֵּל הַגְּבוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ; אֵל- יְתַהַלֵּל עֹשֵׂיר בְּעֶשְׂרוֹ"

כיוון שזה דל גאה שבגללו עולה גאוה באה התורה להזהיר אותו "ביותר צריך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס".

אתה עשיר אל תבוא להתגאות בממון שלך ותבוא לידי גאוה.

כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה.

כל העוסק בתורת שלמים כאילו הקריב שלמים.

אמר הקב"ה: המתעסקים המה מקריבים.

ר' יוחנן אמר: מה הכפרה של הקרבן?

שהיה בא עשיר לבית המקדש צריך הוא בעצמו לבוא. לא היה עוזר שהיה שולח שליח שלו עם הכבש או עם הפר. הנהנים היו מסתכלים ואומרים: הא הוא עשה עבירה כזו וכזו...הא עשה עבירה כזו וכזו..ואז העשיר היה מתבייש. הבושה הזו היתה מכפרת. הגמרא אומרת. כל העושה עבירה ומבייש בה מוחלים לו כל עוונותיו.

איפה ראינו? אצל עזרא הסופר.

עזרא הסופר אמר: בושתי וגם נכלמתי להרים פני אליך. עליו השלום היה צדיק יסוד עולם. מה הוא עשה? ראוי היה עזרא לגאול את ישראל כמו משה רבינו בזמנו. אלא בגלל שהיתה עבירה אחרת. מה היה? ראשי הסגנים נשאו נשים נכריות. שהיו בבבל נשאו נשים נכריות. אפילו במצריים לא נשאו נשים נכריות. הראובני, השמעוני, הגדי, הא בהתחלה ויוד בסוף. מדוע הא בהתחלה? שהאישה והאיש, זכו שכינה ביניהם. לא זכו, אש ואש. אבל אצל האיש יש יוד בין האלף לשין. אבל אצל האישה האלף והשין צמודות כך שזה אש, לכן, אל תתעסק עם האישה. אז למה כאן הא בהתחלה ויוד בסוף? הרי האישה הולכת אחרי בעלה. מכיוון, שהנשים היו ראשונות לשמור את עצמן במצריים. ובזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצריים.

זה שמתעסק: אומר ר' יונתן אייבשיץ, הוא היה מביא את הקרבן ומתבייש והבושה הזאת היא שמכפרת לו את העוון.

עזרא הסופר לקח על עצמו את האחריות על עוון הציבור. נשאו נשים נכריות, בושתי וגם נכלמתי... מייד הקב"ה ענה לו. והם עזבו את הנשים הנכריות.

מכאן למדנו הבושה מכפרת.

בימינו אין קרבנות. מה מכפר ?

התורה מכפרת.

היום אם תלמיד חכם מתבייש, אז הבושה על כך שאנו עובדי ה' היא מכפרת. היום מי שלומד תורה מבזים אותו. כמו שכתוב ר' פנחס בין יאיר בבריתא: חכמת

סופרים תסרח ...

יותר משונאים אומות ישראל את ישראל שונאים עמי הארץ את תלמידי החכמים ונשותיהם יותר מהם.

**הוא העלה על מוקדה על-
המזבח כל-הלילה, עד-
הבקר, ואש המזבח, תוקד
בו**

מה פירוש ?

3 יקידות:

היא העולה.

אח"כ כל הלילה

אח"כ ואש המזבח תוקד בו. זה תפילת שחרית.

אח"כ אמר: **הָרִים אֶת-הַדָּשָׁן
אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת-
הָעֹלָה, עַל-הַמִּזְבֵּחַ;** זה תפילת מנחה.

ר' משה קורדיברו: קבלתי מזקן אחד סגולה שלא יבוא לאדם מחשבות זרות באמצע התפילה: ישתדל לומר תמיד את הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה ויחזור על זה.

מה פירוש תמיד ?

יש איברים שפועלים תמיד, הלב עובד גם כשהאדם ישן. לב אותיות למד בית.

מה יש בתוך הלמד ? מם ודלת. בבית יש יוד ותיו. אותיות **תמיד**. הלב עובד תמיד. מקורו מהזוהר הקדוש. אין לנו עכשיו קרבנות. הזוהר הקדוש אומר מה יש לנו כנגד קרבנות ? תפילות. קרבן שחרית כנגד תמיד של שחר. תפילת מנחה כנגד תמיד של בין הערביים. ותפילת ערבית כנגד חללים ואיברים שהיו מתאכלים כל הלילה. אז אומר הזוהר: איפה המזבח ? הלב זה המזבח. והקרבן איפה ? זה המילים שאתה מוציא מפיו. שואל ר' שמעון: ואיפה האש של הקרבן ? זה המחשבה !!! ועל זה הזהיר אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. המחשבה תזהר שלא תנתק אותה לרגע אחד במהלך התפילה. שלא יפסל הקרבן.

השל"ה עליו השלום, העתיק את דברי הרמ"ק. יאמר האדם לפני התפילה: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ואין ספק שאותו זקן הוא אליהו הנביא זכור לטוב. ומרב ענוותנותו של הרמ"ק כתב איש זקן ולא גילה שאלהו הנביא היה מתגלה אליו.

יש לנו מעשה כזה מרבינו האר"י.

אשתו של מרן עליו השלום נפטרה צעירה. אחר כך שהגיע לגיל הבגרות 70 נפטרה אשתו השניה. והוא לא רצה להישאר ללא אישה כי הזוהר הקדוש אומר שזה חצי אדם אז נשא אישה שלישית והביאה לו בן. את הבן הזה מרן ארס עם ביתו של רבינו האר"י. ומרן כבר היה קרוב לגיל 80. אז היתה שבת חתן ומרן הזמין את כולם אליו. לא היה דבר כזה שהחתן היה מסתובב בשבע ברכות. החתן לא היה יוצא מהבית שלו ושם היו משמחים אותו.

מאיפה יצא שבת חתן ?

מקורו בפרקי ר' אליעזר. שלמה המלך כשבנה את בית המקדש, בנה לו 12 שערים. והוסיף עוד שני שערים. שער אבלים ושער חתנים. את האבלים היו מנחמים מי ששכן שמו בבית הזה הוא ינחם אתכם. למה היו יושבים שם החתנים? כדי שיברכו אותם: מי ששכן שמו בבית הזה הוא יברך אותך בבנים ובבנות, בעושר ובכבוד. מכאן יצא שבת חתן.

בשבת חתן של בנו של מרן, בחזרת הספר תורה, בא השמש ואמר למרן שהמפתח של המטבח אבד. אז המטבח היה בחצר. רבינו האר"י היה צופה על מרן. רבינו האר"י היה בן 38. ניגש אליו האר"י ואמר לו: מה לך דואג על המפתח? המפתח נמצא במקום פלוני. מייד קרא לשמש והוא מצא את המפתח. אחרי התפילה שאל אותו: איך ידעת שאני דואג על המפתח? אמר לו: תדע כשאתה מתפלל אני רואה עמוד של אש יורד מהרקיע דבוק על הראש שלך עד כסא הכבוד. והיום ראיתי שהעמוד של האש מתקרב ומתנתק, מתקרב ומתנתק. אז הבנתי שאיזה מחשבה טורדת אותך ואז המלאך גילה שהמפתח אבד. אחרי זה עשו סעודה והכל היה כמו שצריך.

הוא העלה על מוקדה על- המזבח כל-הלילה,

המם של מוקדה קטנה. למה היא קטנה?

כל מקום שיש אות קטנה תצניע את הדבר. שיש אות גדולה תפרסם את הדבר.

תפילה צריך שליבו יהיה אש שלהבת אבל בלי בומים. בלי אגרופים בוידוי. תעשה את זה בצנעה. תמיד תלך בתמימות עם השם.

בנשמת כל חי בפי ישרים תתרום... ובשפתי צדיקים... תפרסם את התורה, אבל קדוש או מתענה, "בקרוב קדושים". בפנים.

היה מעשה ברב גדול ובאו לקברו. באותו יום מת רשע אחד שמי שהיה

פוגש אותו היה לו בעייה. כנגד אדם גדול הולך אדם שהוא רשע. הגיעו פורעים לבית קברות להתפרע. אלה רצו למיטה של החכם, עזבו את המיטה וברחו. תלמידו המבהק של הרב נשאר שם ונדבק למיטה. באו אלה הפורעים והיכו אותו מכות רצח ושדדו את המיטה של הנפטר ולא מצאו כלום. השליכו אותו ככה לקבר. המיטות התחלפו. לרשע ספדו ועשו כבוד גדול. ואילו את החכם קברו בצד. והתלמיד צועק הרב הרב ובוכה. חשבו שזה השתגע. עד שבא אליו בחלום ואמר לו: אל תצטער, אתה יודע איזה גן עדן יש לי? בוא ואראה לך. אז למה עשו לך ככה? פעם אחת דברתי בין תפילין של יד לתפילין של ראש וזה העונש שגבו ממני. ופה אני במנוחה גדולה. והרשע הזה עשה סעודה לחברים שלו וכלם הצטרפו לסעודה ומה שנשאר נתנו לעניים. ולכן עשו לו כבוד כזה בעולם הזה. אבל פה בעולם האמת הוא סובל מאד. מגיע עם הלשון עד למים ומרחיקים ממנו את המים. ואז הוא רואה את מרים על הציר של הדלת של גהנום. וזו למה פה? כי היתה צמה ומפרסמת. לכן שמו אותה בשער של גהנום. המם קטנה. אתה תהיה קדוש אבל תסתיר את מעשיך.

יש שאלה שכל המפרשים עמדו עליה.

וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד, וּמְכַנְסֵי-
בַד יִלְבַּשׁ עַל-בְּשָׂרוֹ, וְהָרִים
אֶת-הַדָּשֵׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
אֶת-הָעֹלָה, עַל-הַמִּזְבֵּחַ;
וְשְׁמוֹ, אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ. ז וּפָנֶשֶׁט,
אֶת-בְּגָדָיו, וְלִבְשׁ, בְּגָדִים
אֲחֵרִים;

מה הדבר הראשון שהכהן הגדול היה עושה ביום הכיפורים?

לובש בגדים יפים ומפוארים ומוציא את הדשן. היה מקום מיוחד בהר הזיתים ששם היו קוברים את הדשן.

למה ?

הרי זה אפר של הקרבנות מהיממה האחרונה. למה התורה צוותה שדווקא הוא יעשה את זה ?

אחד אמר, מה זה דשן ? מרמז על העניים. 12 מליון יהודים היו נכנסים לבית המקדש. עומדים צפופים. מה זה צפופים ? צפים. ומשתחווים רווחים. מעולם לא אמר האדם צר לי המקום שאלין בירושלים. היו עומדים בעזרה והכהן רואה את כל ישראל ואת כל הפאר וההדר הזה. כשהיו אומרים: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", כל עוף שהיה עובר באוויר היה נופל. פלא פלאים. הכהן היה אומר שירה ומשבח את הקב"ה, 12 מיל היה נשמע קולו. כך המשנה ביומא אומרת. איזה הוד והדר.

תזכור את צערם של ישראל, אז דבר ראשון תאסוף את האפר. תזכור את אלה שנמצאים בבחינת עפר ואפר שנמצאים ביגון ואנחה.

ר' מנחם הבבלי, הוא היה אחד מחכמי יוון, כותב: למה היה צריך לעשות את זה ? שאם יהודי עשה עוון והתוודה על העוון אל תזכיר לו את זה עוד. מה זה הדשן ? השריפה של הקרבנות של החטאים של אתמול, אז ברגע שהוציאו את זה, זהו. היום הוא צדיק.

ר' מאיר מפשמילן שהגיע לפה בקריאת התורה (ולבש הכהן..). פרץ בכי מר. לא הבינו מה זה. אחרי התפילה שאלו אותו מה הרב עשה לנו היום בתפילה. אמר להם שהוא מזכר באותו יום שאדם פושט את בגדיו וצריך ללבוש תכריכים. האדם לא נשאר פה לנצח. אז אם אדם עכשיו מהרהר בתשובה אז זוכה שמכפרים לו את העוונות.

רש"י מה אמר ? לא קודם כל קרבן ציבור ולא אחריו. קרבן התמיד הוא הקרבן הראשון של שחרית שנקרב בבוקר. אסור להקריב לפניו שום

קרבן. קרבן בין הערביים זה היה סמוך לערב. זה הטעם שרבינו האר"י היה מסיים מנחה עם השקיעה. ומיד מתחילים תפילת ערבית. ובאמצע, איזה קרבן שאתה רוצה. יש קרבן שלמים, יש קרבן תודה, חטאת, עולה, במשך היום. למה זה ככה ? לזכור שתמיד להתחיל בציבור ולסיים בציבור.

העיקר מה שהקב"ה אוהב מה ששייך לכלל הציבור. עניינים פרטיים זה סוג ב'. קודם כל תראה מה צריך הציבור.

יש כאלה שמתפרנסים מצרות של אחרים. רופא. קברן. ספדן. אדם צריך להתפלל שפרנסתו תהיה מדברים נקיים לא מצרות של אחרים. מדברים משמחים. לא מדברים של צער ויגון.

המן הרשע עשה עץ. באותו עץ שהוא עשה הוא נתלה. זה פירוש מצילנו מידם.

היו עושים צרות לחתם סופר. אז היה לן, לחתם סופר תלמיד אחד רשע מרושע שמשוחח עם כופרים. הגמרא אומרת: כפירה זה דבר שמושך. אם רשע עלה לתורה, מחלל שבת או בועל נידה עולה לתורה, סכנה למי שעולה אחריו, כי דמותו נחקקת שם בתורה. אז עד שזכות הציבור תעמוד זה עלול להזיק לעולה אחריו.

שואל אותו החתם סופר: למה אתה מתחבר איתם ? אסור. אומר לו הרשע: זה לא משפיע עלי. הנה אני משוחח עם תלמידי בעל התניא וזה לא משפיע עלי, אז גם אלה לא משפיעים עלי. ענה לו החתם סופר: יש לך טעות. יש הבדל גדול בין קודש לבין חול. בקודש עד שאתה לא אוכל את הקודש ולא לומד את הקודש ולא נבלע באיבריך לא תהיה קדוש. אבל בטומאה ה' ישמור רק נוגע בטומאה מייד נטמע.

זה הסוד של פסח !

תדע את השטן שורפים בחמץ בערב פסח. אנחנו מקבלים נשמה חדשה בליל הסדר.

שה' יגזור עליכם גזירות טובות !!!